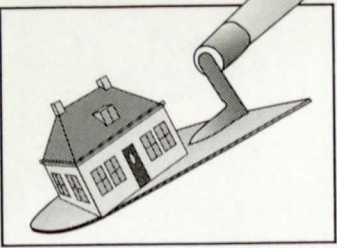

Borgvrouwe geeft Rusthoven geschiedenis terug

Wonen in Groningen

■ APPINGEDAM/WIRDUM - De oprijlaan erheen is statig. In de verte rijst de borg omhoog. Het dak raakt als het ware de boomtoppen, maar dat is schijn. De borg oogt imposant, maar mist zijvleugels. „Oren”, verbetert schilderes Annet Bakker.

Door **Cees Stolk**
Foto's **Anne Marie Kamp**

Haar borg is een onbekende borg. Een bescheiden borg ook. Rusthoven heeft niet de naam van een 'Menkema' of een 'Fraeylema'. Rusthoven stelde eeuwen weinig voor maar dat is sinds kort veranderd. De borg uit 1686, eens het 'speeltje' van Johan Eeck, burgemeester van Groningen, wiens vader het zomerverblijf Ekenstein stichtte, is nu een 'speeltuin' voor kunstenaars.

De borg lijkt groot maar is heel klein, beaamt ook de bewoonster. Een gang, een woonkamer/annex keuken, een bibliotheek, een bijkeuken en een slaapkamer, dat is het wel zo'n beetje. Boven op zolder schildert zij en de zaal ernaast is gereserveerd voor theater, muziek of tekenles.

Warm bad

De borg is ook kil en het comfort 'tamelijk primitief'. „Je gaat hier niet lekker in

▲ Annet Bakker zetelt als een borgvrouwe in haar voorkamer met uitzicht op het landschap van de steenfabriek. Rusthoven is een onbekende borg, verscholen tussen het lover.

een warm bad liggen. Voor een douche moet je eerst een koude bijkeuken door." Maar toch: „Ik ben met dit gebouw vergroeid. Ik kan me niet voorstellen dat ik er niet woon."

Dat hoeft ook niet te gebeuren. Want met eigenaar Groninger Borgen Stichting vormt zij een connectie, een tweëenheid

die kunstenaars uit den lande binnen en buiten alle ruimte geeft. „Ik wil meer zijn dan een galerie. Dit is een ontmoetingsplek voor kunstenaars."

Hun kunstwerken geven het landschap mede vorm. Landschap en borg voeden elkaar ook en daarom noemde zij haar eerste expositie in 1993 'Sculptuur

▲ De statige oprijlaan naar de borg Rusthoven (1686). De borg is een 'speeltuin' voor kunstenaars geworden. Binnen en buiten kunnen zij hun gang gaan en kneden de omgeving zo naar hun hand.

van de landschap'. Elf kunstenaars 'kneeden' het landschap naar hun hand, de tuin, de gracht, het bos, de steenfabriek, in 1804 gebouwd door Jan Hindrik Sissingh en nog altijd in het bezit van die 'middeleeuwse' ringoven. „De omgeving hier heeft de sfeer van een verlaten Frans dorp."

Ze had niet gedacht dat dit landschap ooit tot leven zou komen? „Toen ik hier tien jaar terug kwam zag ik borden met 'Wacht U voor de hond' en 'Hier waak ik'. Ik betrad net niet een ruïne. Maar de borg was erg in verval. Haveloze schoorstenen, pannen van het dak en overal gaten." Dankzij geld van de

Groninger Borgen Stichting (ook eigenaar van de Allersmaborg bij Ezinge) kwam de restauratie van de grond.

Theekoepel

Rusthoven is een vierkant van 30 bij 30 Groninger voeten. De muren zijn 33 centimeter dik en vermoedelijk had de borg een tentdak zoals nu nog Hofwijck in Voorburg. Een theekoepel met rieten dak en raampjes met spijlen sierde de appelhof. Sierde, want het theehuis is ingestort maar wordt t.z.t. in ere hersteld. Rusthoven was niet een rijk bezit. Had ook geen rechten of privileges zoals andere heerdbezitters. Hun enige recht was het recht op de eerste twee kerkbanken in het kerkje van Wirdum waar de borgvrouwe van nu weinig gebruik van maakt.

Annet Bakker houdt van haar borg. „Die oude sfeer beïnvloedt mijn werk. Soms heb ik het gevoel dat ik hier al eeuwen woon." Dat komt misschien door de muurschilderingen die de bouwvakkers aanzagen voor middeleeuwse fresco's, maar die zij zelf met olieverf op de muren aanbracht.

De zuilen, de gothische bogen, de vazen; de bezoeker waant zich in vorige tijden, maar dat is ook de bedoeling, bekend zij. „Dit borgje heeft niets authentieks meer van vroeger. Daarom schilder ik de geschiedenis over en doe net alsof die wandschilderijen hier altijd al gehoord hebben."

De eerste twee weken is er geen Wonen in Groningen. De fotografe maakt een studiereis naar New York, de schrijver een voetreis door Engeland.